26/06/2022

Χρήστος Οικονόμου: Οι τρεις εκφράσεις του θείου νόμου

Εκκλησία της Κύπρου / Ι.Μ. Κύκκου και Τηλλυρίας

Τον Άμβωνα του Μετοχίου της Ιεράς Βασιλικής και Σταυροπηγιακής Μονής της Ελεούσας του Κύκκου, στη Λευκωσία, διακόνησε σήμερα, κατόπιν ευλογίας του Πανιερωτάτου Μητροπολίτου Κύκκου και Τηλλυρίας κ. Νικηφόρου, ο Πρόεδρος του Τμήματος Θεολογίας του Πανεπιστημίου της Κυπριακής Πρωτεύουσας Καθηγητής Χρήστος Οικονόμου.

Στον λόγο του, ο Ελλογιμώτατος Καθηγητής, ανέπτυξε ερμηνευτικά, προς το πολυπληθές εκκλησίασμα, τη διατεταγμένη αποστολική περικοπή της ημέρας και με τον μεστό και γλαφυρό θεολογικό του λόγο αναφέρθηκε στον θείο νόμο, όπως αυτός εκφράζεται στο αποστολικό ανάγνωσμα της προς Ρωμαίους επιστολής, εστιάζοντας την προσοχή του σε τρία σημεία.

«Το πρώτο σημείο αναφέρεται στον νόμο της Παλαιάς Διαθήκης. Είναι η

αποκάλυψη του Θεού μέσα στην ιστορία του Ισραήλ και γι’ αυτό τον λόγο η Παλαιά Διαθήκη έχει τεράστια σημασία για την ιστορία και τον πολιτισμό, διότι έχει ως κέντρο αναφοράς της τον ίδιον τον Ιησού Χριστό, τον Μεσσία και λυτρωτή του κόσμου. Γι’ αυτό και δεν μπορεί να διαχωριστεί η Παλαιά από την Καινή Διαθήκη, όσο και αν κάποιοι αδαείς και αμαθείς θέλουν να θεωρούν την Παλαιά Διαθήκη ως ένα απλό βιβλίο της ιστορίας του Ισραήλ, που δεν μας ενδιαφέρει. Θεολογικά αποτελεί τον θεμέλιο λίθο της μεσσιανικής προσδοκίας του ερχομού του Χριστού, του Μεσσία και λυτρωτή του κόσμου. Γι’ αυτό τον λόγο και ο ίδιος ο Χριστός θα μας τονίσει ότι: “*οὐκ ἦλθον καταλῦσαι”* τον νόμο της Παλαιάς Διαθήκης, “ *ἀλλὰ πληρῶσαι*”. Δηλαδή δεν ήλθα για να τον καταργήσω, αλλά να τον πληρώσω».

Ερμηνεύοντας, ακολούθως, τη λέξη “*πληρῶσαι*”, ο κ. Οικονόμου σημείωσε ότι «η λέξις αυτή έχει δύο θεολογικές σημασίες. Πληρώ τον νόμο σημαίνει συμπληρώνω και ολοκληρώνω τα σημεία εκείνα στα οποία ο νόμος αυτός δεν ολοκλήρωνε την αναφορά του στην παρουσία και τον τρόπο ζωής του ανθρώπου, του πολίτη της Νέας Διαθήκης, δηλαδή της Εκκλησίας. Γι’ αυτό τον λόγο η συμπλήρωση αποτελεί και ολοκλήρωση. Συγχρόνως η έκφραση αυτή του Χριστού, “*οὐκ ἦλθον καταλῦσαι ἀλλὰ πληρῶσαι*” τον νόμο, σημαίνει ότι στο πρόσωπό Του εκπληρώνεται ο νόμος. Συνεπώς δύο έννοιες. Συμπληρώνω τον νόμο της Παλαιάς Διαθήκης και πραγματώνω τον νόμο αυτό, διότι ο Μεσσίας για τον οποίο αναφέρθηκαν οι Προφήτες, αναφέρονται σε Μένα. Και ιδιαίτερα οι προφητείες του Ησαΐα είναι τόσο πληθωρικές, που χαρακτηρίστηκε ως πέμπτος ευαγγελιστής, διότι με τέτοια ακρίβεια αναφέρθηκε στο πρόσωπο, στον ερχομό, την αποστολή του ίδιου του Χριστού, που αυτό αποτελούσε μία απαρχή του ευαγγελικού λόγου.

»Το δεύτερο σημείο είναι ο νόμος της Καινής Διαθήκης. Είναι η αποκάλυψη αυτή, την οποίαν έκανε ο ίδιος ο Χριστός με τον λόγο του τον αποκαλυπτικό, τον σωστικό και τη ζωή του. Διότι ο Χριστός δεν ήλθε για να φέρει μία κοινωνική επανάσταση, ούτε μία κοινωνική διδασκαλία, ούτε έναν φιλοσοφικό λόγο, αλλά να αναφερθεί στον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να πολιτεύεται ο άνθρωπος ώστε να οδηγηθεί στη σωτηρία και τη λύτρωσή του, δηλαδή στη βασιλεία του Θεού. Γι’ αυτό και ο Χριστός είναι το Α και το Ω, ο πρώτος και ο έσχατος, το νυν και το εις τους αιώνας των αιώνων. Ο Χριστός είναι αυτός που δίνει την ελπίδα στον πονεμένο άνθρωπο. Ο Χριστός είναι εκείνος που δίνει τη σωτηρία στον άνθρωπο.

»Το τρίτο σημείο είναι ο νόμος της συνειδήσεως του ανθρώπου. Σήμερα ο απόστολος Παύλος, ως μέγας και θεοφόρος επιστήμονας, ο οποίος είναι μοναδικός στην ανάλυση της ανθρώπινης ύπαρξης και την προοπτική την οποία έχει ο άνθρωπος, κάνει έναν αποκαλυπτικό λόγο απόλυτα δομημένο στην ιστορική αλήθεια, την ψυχολογική πραγματικότητα και στην ιστορική προοπτική. Η τρίτη

κατηγορία, που αναφέρει σήμερα ο απόστολος Παύλος, είναι τα έθνη. Είναι οι εθνικοί. Είναι οι ειδωλολάτρες. Ποιο κριτήριο προβάλλεται είναι σαφέστατο για τον απόστολο Παύλο. Οι εθνικοί και οι ειδωλολάτρες είναι ταυτόσημες έννοιες με τους μεταγενέστερους και τους σύγχρονους αποκαλούμενους αθέους. Διότι ο άθεος δεν έχει τίποτε άλλο από του να θέλει να αγνοεί τη συνείδησή του, τον νόμο της συνείδησής του και τον ίδιο τον Θεό δημιουργό του, ο οποίος του αποκάλυψε την οδό της σωτηρίας και αυτός επιλέγει την οδό της απώλειας. Του δείχνει την οδό της λυτρώσεως και εκείνος επιλέγει την οδό της απελπισίας.

»Αντιλαμβάνεστε, λοιπόν, ότι εδώ ο απόστολος Παύλος τονίζει: «*ὅταν γὰρ ἔθνη τὰ μὴ νόμον ἔχοντα φύσει τὰ τοῦ νόμου ποιῇ, οὗτοι νόμον μὴ ἔχοντες ἑαυτοῖς εἰσι νόμος, οἵτινες ἐνδείκνυνται τὸ ἔργον τοῦ νόμου γραπτὸν ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν, συμμαρτυρούσης αὐτῶν τῆς συνειδήσεως*». Με απλά λόγια, όλα τα έθνη, μηδέ των αθέων και αντιρρησιών εξαιρουμένων, έχουν τον νόμο της συνείδησης, η οποία τους καθοδηγεί. Και αυτούς που δεν γνώρισαν τον νόμο της Παλαιάς και της Καινής Διαθήκης, τους καθοδηγεί. Εάν η συνείδησή τους, όμως, λειτουργεί μέσα στα πλαίσια του φωτισμού του Θεού, όπως ο ίδιος ο Θεός έπλασε τον άνθρωπο και ενέβαλε στη συνείδηση το ύψιστο κριτήριο αναγνώρισης, βίωσης του ίδιου του Θεού και των πράξεων τις οποίες εκτελεί ο καθένας, σύμφωνες, λοιπόν, με τον ύψιστο νόμο της συνειδήσεως».

Ο κ. Οικονόμου συνέχισε τον λόγο του, τονίζοντας πως «έσχατο κριτήριο της συνειδήσεως είναι αν ευθυγραμμίζεται, όπως τονίζει και ο απόστολος Παύλος, με τη δικαιοσύνη του Χριστού. Είναι αυτός, δηλαδή, ο οποίος στην τελική ανάλυση χωρίς να γνωρίζει, χωρίς να αναπαύεται και χωρίς να αποδέχεται την αποκάλυψη του Θεού την υιοθετεί δια της συνειδήσεώς του και αυτό είναι το κριτήριο της σωτηρίας, της λύτρωσης ή της απώλειάς του».

Ολοκληρώνοντας το κήρυγμά του επεσήμανε ότι «ο θεολογικός λόγος είναι ένας προφητικός λόγος και συγχρόνως προσευχητικός λόγος. Διότι, όπως τονίζουν οι Πατέρες: "*Εἰ θεολόγος εἶ, προσεύξῃ ἀληθῶς, καί εἰ ἀληθῶς προσεύξῃ, θεολόγος εἶ*" , που σημαίνει ότι η προσευχή δεν αποτελεί μια βαττολογία. Η προσευχή αποτελεί μία δύναμη ενώπιον του Θεού, ο οποίος δέχεται και ασπάζεται τον λόγο της καρδίας του ανθρώπου, τον λόγο της μετάνοιας, τον λόγο της προσπάθειας του ανθρώπου να αγαπήσει τον συνάνθρωπό του. Να υπερβεί τα πάθη του. Αυτή είναι η προσευχή, δια της οποίας προς τον Θεόν αίρεται ο άνθρωπος. Γι' αυτό και είναι άνθρωπος γιατί άνω θρώσκει. Υψώνεται προς τον ουρανό και συνομιλεί με τον Θεό. Αυτή, λοιπόν, η προσευχή είναι εκείνη που μας ανεβάζει στον ουρανό, μας εισάγει στον παράδεισο, μας προσφέρει την αιωνιότητα και τη βασιλεία του Θεού».

Λουκάς Α. Παναγιώτου

Παρακολουθήστε ολόκληρο το κήρυγμα του Καθηγητή Οικονόμου εδώ: